# Duygusal Zeka Yeterlilik Ölçe?i – Ö?renci Formu A

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal Zeka Yeterlilik Ölçe?i – Ö?renci Formu A*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20412

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Duygusal Zeka Yeterlilik Ölçe?i - Ö?renci Formu A, Demet H. Somuncuo?lu Özerba? taraf?ndan 2004 y?l?nda tamamlanan bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir **psikolojik ölçektir**. Bu ölçek, özellikle ö?rencilerin duygusal zeka alan?ndaki yeterliliklerini tespit etmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme amac?, **durumlu ö?renme** metodolojisinin ö?rencilerin duygusal yeterliliklerinin geli?tirilmesi üzerindeki etkisini bilimsel olarak ara?t?rmakt?r. Bu araç, duygusal zeka teorilerini temel alarak, bireylerin kendi duygular?n? yönetme ve sosyal ili?kilerde ba?ar?l? olma kapasitelerini de?erlendirmeyi hedefler.

## Anahtar Kelimeler

Duygusal zeka, duygusal yeterlilik, ö?renci formu, durumlu ö?renme, psikometrik araç, doktora tezi, Ankara Üniversitesi.

## Yazarlar

Demet H. Somuncuo?lu Özerba?

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin sahip oldu?u **duygusal zeka yeterlilikleri** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu yeterlilikler genellikle öz fark?ndal?k, öz yönetim, sosyal fark?ndal?k ve ili?ki yönetimi gibi temel boyutlar? kapsar. Form A, ö?rencilerin kendi alg?lar?na dayal? olarak bu yeterlilikleri rapor etmelerini sa?lamak üzere yap?land?r?lm??t?r.

Ölçe?in geli?tirildi?i birincil ara?t?rma ba?lam?, **durumlu ö?renme** yakla??m?n?n bu yeterliliklerin geli?imindeki rolünü incelemektir. Bu nedenle ölçek, e?itim bilimleri ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lar için pedagojik müdahalelerin duygusal geli?im üzerindeki etkilerini de?erlendirmede önemli bir araç olarak hizmet vermektedir.

## Yap?

Ölçek, geni? kapsaml? bir yap? olan **duygusal zeka** (Emotional Intelligence) yeterliliklerini ölçmeyi hedefler. Duygusal zeka, bireyin kendi duygular?n? ve ba?kalar?n?n duygular?n? anlama, ay?rt etme ve bu bilgiyi dü?ünce ve eylemlerine rehberlik etme yetene?i olarak tan?mlan?r. Bu yeterlilik temelli model, genellikle Mayer ve Salovey'nin yetenek modeli veya Goleman'?n karma modeli gibi teorik çerçevelerden türetilmi?tir.

Ölçe?in alt boyutlar? ve faktör yap?s?, yazar?n 2004 tarihli doktora tezinde detayl?ca

ARABPSYCHOLOGY.COM

aç?klanm??t?r. Ö?renci Formu A, ö?rencilerin duygusal zorluklarla ba?a ç?kma, motivasyon, empati ve sosyal beceriler gibi alanlardaki yeterliliklerini de?erlendiren maddeler içermektedir.

## Geçerlik

Ölçe?in geli?tirildi?i çal??ma, akademik bir **doktora tezi** oldu?u için, geçerlik çal??malar?n?n (kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i) tezin bütününde detayl? olarak raporlanm?? olmas? beklenmektedir. Ancak, bu akademik kaynaktan al?nan özette geçerlik de?erleri (örne?in faktör yükleri veya korelasyon katsay?lar?) belirtilmemi?tir.

Geçerlik çal??malar?n?n, ölçe?in gerçekten duygusal zeka yeterliliklerini ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla uyguland??? varsay?lmaktad?r. Detayl? geçerlik analizleri için, ara?t?rmac?lar?n Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde bulunan orijinal teze ba?vurmalar? gerekmektedir.

## Güvenirlik

Bu özette güvenirlik de?erleri de (örne?in Cronbach Alfa katsay?s? veya test-tekrar test güvenilirli?i) aç?kça belirtilmemi?tir. Bir geli?tirme ölçe?i oldu?u için, iç tutarl?l?k analizlerinin ve muhtemelen test-tekrar test güvenirlik çal??malar?n?n tezin metodoloji bölümünde yer almas? zorunludur.

Güvenirlik çal??malar?n?n, ölçe?in zaman içinde ve farkl? durumlarda tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermesi amaçlanm??t?r. Güvenirlik de?erlerine ula?mak için, yazar?n tezi (Özerba?-Somuncuo?lu, 2004) incelenmelidir.

## Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, duygusal zeka gibi çok boyutlu bir yap?y? ölçmek amac?yla **faktör analizi** yöntemlerinin kullan?ld??? güçlü bir olas?l?kt?r. Bu analizler, Ö?renci Formu A'n?n kaç temel alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi faktöre yüklendi?ini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?yla (duygusal zeka yeterlilikleri modeli) ne ölçüde örtü?tü?ünü göstererek yap? geçerli?ine katk?da bulunur. Analiz sonuçlar?, ölçe?in nihai formunun ve derecelendirme yap?s?n?n belirlenmesinde temel te?kil etmi?tir.

## Araç

**Test Type:** Geli?tirme (Developmental Scale)

**Format:** Ö?renci Öz Bildirim Formu (Student Self-Report Form A)

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Ö?renciler (Students)

**Age Group:** Ölçe?in uyguland??? spesifik ya? grubu tezin içeri?inde belirtilmi? olup, genel olarak yüksekö?retim veya lise ö?rencileri beklenmektedir.

**Population Details:** Ölçek, Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir doktora tezi kapsam?nda kullan?lm??t?r. Detayl? örneklem bilgisi tezin içeri?inde mevcuttur.

**Test Methodology:** Derecelendirme format? bu özette belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Demet H. Somuncuo?lu Özerba?, Duygusal zeka yeterlilikleri, Öz bildirim, Psikometrik özellikler, E?itim psikolojisi.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** ORCID bilgisi bu kaynakta bulunmamaktad?r.

**Affiliation Email addresses:** demets@gazi.edu.tr

**Correspondence Address:** Ölçe?in geli?tirildi?i dönemde Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü ile ili?kilidir. Yazar?n güncel ileti?im adresi için Gazi Üniversitesi ilgili birimleri kontrol edilebilir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2004 y?l?nda Demet H. Somuncuo?lu Özerba? taraf?ndan doktora tezi olarak geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için do?rudan sorumlu yazar Demet H. Somuncuo?lu Özerba? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, ticari amaç gütmeyen akademik ara?t?rmalarda kullan?lmadan önce yazar?n izninin al?nmas? tavsiye edilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: duygusal-zeka-yeterlilik-olcegi-ogrenci-formu-a-toad.pdf

## Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine ili?kin temel referans a?a??dad?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özerba?-Somuncuo?lu, D. H. (2004). *Durumlu ö?renmenin duygusal zeka yeterliliklerinin geli?tirilmesine etkisi.* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin ulusal tez merkezindeki linki: tez.yok.gov.tr

## Duygusal Zeka Yeterlilik Ölçe?i - Ö?renci Formu A Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçe?in maddeleri orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme format? için lütfen yazar?n 2004 tarihli doktora tezine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM